

L'APAGAFOCS

nº 8
ANY II

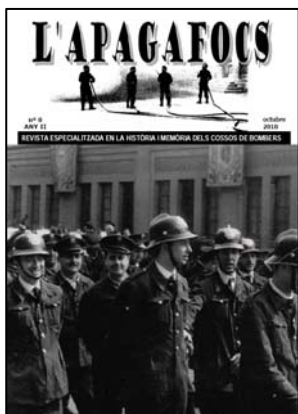
octubre
2010

REVISTA ESPECIALITZADA EN LA HISTÒRIA I MEMÒRIA DELS COSSOS DE BOMBERS

SUMARI

Editorial....	2
Ford T, el primer vehicle dels Bombers de Manresa....	3
Treball de camp: els Bombers de Barcelona....	5
Bibliografia de Bombers....	7
Tocs de pito....	9
Vehicles de bombers a escala 1/87....	10
130 anys de bombers a Terrassa....	13
Ha estat notícia....	17
Imatges: Vic finals segle XIX i Girona finals segle XIX....	22

L'APAGAFOCS - Número 8, octubre de 2010

Director: Marc Ferrer i Murillo

Consell Assessor: Carles Savalls i Ortiz, Joan Rovira i Morató, Jesús Mestre i Campi, Pius Dóniga i Fraile.

Col·laboradors en aquest número: Jordi Martí i Pons, Núria Bienvenido Oriol, Marc Ferrer i Murillo, Francesc Climent, Oriol Casanovas i López, Jordi Moreno i Millán i Ricard Cervantes.

Fotografia de portada: Bombers voluntaris formant al pati del parc del carrer Provença de Barcelona el 8 de març de 1963, diada de Sant Joan de Déu, patró dels bombers. Fotografia: Arxiu de Josep Lluís Fernández Padró

Fotografia de contraportada: Anunci de la casa Biosca de la dècada dels anys '50 del segle XX.

Per col·laborar i/o rebre **L'APAGAFOCS** només cal enviar un correu electrònic a la nostra adreça email: historiesdebombers@gmail.com

L'APAGAFOCS és una revista que té com a principal finalitat estudiar i divulgar la història dels bombers catalans en qualsevol de les seves èpoques.

L'APAGAFOCS és una revista virtual i electrònica en format .pdf, gratuïta i sense ànim de lucre. No s'edita en format paper. No fem pagar per llegir-la ni comprar-la ni tampoc paguem als nostres col·laboradors/res. La seva periodicitat és trimestral.

L'APAGAFOCS sí que es fa responsable dels articles publicats, ja que confiem en els nostres col·laboradors/res, i en el nostre propi saber fer, per publicar una cosa o una altra.

L'APAGAFOCS és una publicació que una vegada descarregada des de l'ordinador es pot fer amb ella el que es vulgui. Et convidem a reenviar-la i a difondre-la. Es permet reproduir i distribuir en qualsevol suport els articles publicats a la revista, sempre citant el seu origen i autor/a. No es permet la transformació de les obres sense l'autorització prèvia del seu autor/a.

Molts dels continguts de la revista es poden consultar en la pàgina web:

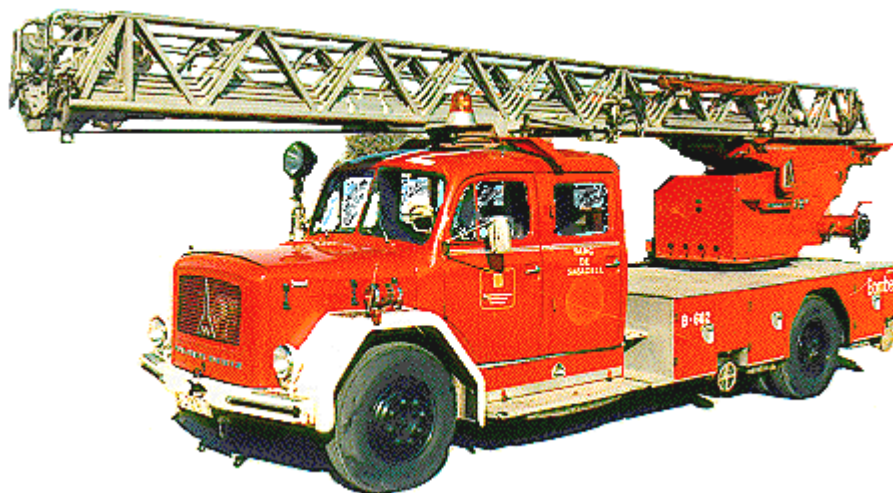
<http://historiesdebombers.blogspot.com/>

EDITORIAL

Tot i que pràcticament des del naixement dels cossos de bombers, en molts diaris i revistes locals ja es poden trobar ressenyes al voltant dels primers anys d'un cos de bombers, sabem que el primer llibre sobre història de bombers escrit al nostre país, que almenys nosaltres tinguem constància, data de l'any 1943 i és una magnífica obra, signada per Josep Sabadell i Mercadé, cap màxim dels Bombers de Barcelona entre 1954 i 1961. El llibre titulat "*Historial del cuerpo de bomberos de Barcelona y de anteriores organizaciones para combatir los incendios en la misma ciudad: 1379-1939*", fa un repàs de l'evolució dels sistemes d'extinció d'incendis i de la creació del Cos de Bombers de la ciutat de Barcelona. Van haver de passar una quinzena d'anys per veure un segon llibre, aquesta vegada en motiu del centenari dels Bombers de Sabadell. Amb els pas dels anys es van anar editant més llibres, dels que podem destacar els que parlen sobre els bombers de Puigcerdà, de Girona o de Figueres, per citar-ne algun. Però és a partir de l'any 2003, coincidint amb el 150è aniversari dels Bombers de Manresa, que podem parlar d'un autèntic boom editorial relacionat amb la Història dels Bombers. Podríem dir que hi ha una fal·lera per recordar els orígens i gairebé cada any es celebra i es recorda la fundació d'un cos de bombers. Entre els diferents actes de l'aniversari, no falta, l'edició d'un llibre. Així doncs, en poc temps es publiquen llibres dels bombers de Terrassa (2004), Olot (2005), Pla de l'Estany (2006), Tarragona (2008), Vic (2008) i Organyà (2009). I com no, també es publica el llibre "*Bombers de Catalunya: història i present*", escrit per Marc Ferrer, Olga Lanau, Jesús Mestre, Joan Rovira i Carles Savalls, que fa un excel·lent repàs de la història dels cossos de bombers catalans i serveix també per conèixer la seva evolució com a cossos municipals, com a bombers de les Diputacions, en aquelles províncies on es va crear un Cos Provincial i també fa un repàs de l'època dels bombers, com a Bombers de la Generalitat de Catalunya, a partir de 1980.

Per una sèrie de motius sembla que aquesta fal·lera d'aniversaris s'hagi aturat i alguns aniversaris de fundació d'un cos de bombers s'han passat per alt o no s'han volgut reivindicar i s'ha perdut una oportunitat per editar un llibre al voltant de la seva història amb un ressò important. Per citar un exemple, enguany es podria haver commemorat el 150è aniversari dels Bombers de Sabadell, un dels cossos més antics del nostre país. És una veritable llàstima.

Tot i així no cal defallir. No cal un acte d'aniversari com a excusa per l'edició d'un llibre. I tampoc cal escriure tot un llibre per saber sobre els bombers, com tampoc cal escriure sobre tots els anys d'un cos. Per alguna cosa s'ha de començar i escriure un article ja és un pas. Es pot parlar sobre un fet en concret, un incendi, un sinistre, una biografia o un vehicle. Des d'aquesta revista donem l'oportunitat a tothom per expressar les seves inquietuds d'investigació, recerca i descobriment. Les nostres portes, les nostres pàgines estan obertes per a tothom qui ho desitgi.

FORD T, EL PRIMER VEHICLE DELS BOMBERS DE MANRESA

L'any 1924 el Cos de Bombers de Manresa va poder comptar amb el seu primer vehicle, un Ford T pel transport de personal i material.

❖ **Jordi Martí i Pons**

El Cos de Bombers de Manresa va néixer l'any 1853, però no va ser fins l'any 1924 que va disposar del primer vehicle a motor. Els automòbils van néixer a mitjans del segle XIX i no van arribar al nostre país fins a principis del segle XX.

El primer cos de bombers català que va disposar d'un vehicle, va ser el de Barcelona, quan l'any 1907 va adquirir un furgó per a transport de personal de la casa Dürkopp & Cia. De Bielefeld.

A principis dels anys '20 els Bombers de Manresa van començar a renovar el seu material i entre d'altres coses es va comprar el primer vehicle, un Ford T, que va ser modificat per poder transportar, l'autobomba, el personal, les escales i el material que calgués.

El Ford T va ser un automòbil produït per la companyia nord-americana Ford Motor Company i aquest model va ser el precursor de la producció en cadena, que va popularitzar l'adquisició de cotxes durant aquella dècada. Aquest vehicle en concret va ser fabricat a Càdis, on l'empresa nord-americana tenia una línia de muntatge del model T, des de l'any 1920.

Les característiques tècniques del Ford T de Manresa són: motor d'explosió atmosfèric de 4 cilindres en línia amb una potència de 6'5 cavalls i amb carburant de benzina, amb un dipòsit de 70

El Ford T l'any 1932

litres. 2'9 litres de cilindrada, arrancada manual i elèctrica i amb aigua pel sistema de refrigeració. Com alimentació elèctrica dues bateries de 3 volts en sèrie. Pel

que fa a la transmissió: 2 marxes i una marxa enrera, tracció posterior i enlloc d'un embragatge, disposa d'un convertidor. El xassís té una dimensions de 510x167x270cm, amb direcció manual directa, com a suspensió té ballestes centrals, anterior i posterior, en el sistema de frens utilitza una mordassa posterior mecànica i al davant té rodes de fusta amb pneumàtic Pirelli 30x3'5" i al darrere rodes de fusta macisses. El xassís està pintat de color vermell i té una campana manual com a sistema de sirena/avis. Caben 6 persones, dues a la cabina i 4 a la part posterior i porta una escala de ganxo.

Els bombers de Manresa van disposar d'un segon vehicle, l'any 1930 una autobomba regadora, un Renault MZ amb un tanc amb una capacitat de 3.200 litres. L'any 1936, poc abans de l'esclat de la guerra civil, s'adquirí un Chevrolet de 4 cilindres amb un tanc de 3.000 litres de capacitat.

Amb l'arribada dels primers vehicles, a Manresa, com en la resta de cossos catalans va sorgir una nova figura: els xofers-mecànics i la seva feina consistia

Caben 6 persones, dues a la cabina i 4 a la part posterior i porta una escala de ganxo.

Bombers de Manresa en una reconstrucció històrica amb el Ford T, l'any 2005

en conduir els vehicles als sinistres i cuidar del seu bon estat. A Manresa, durant aquells primers anys, el conductor va ser l'únic bomber de la ciutat que tenia dedicació completa i exclusiva al cos. La resta de membres continuaven sent bombers voluntaris que cobraven per servei realitzat, fins després de la guerra civil.

L'any 1969 el Ford T va ser donat de baixa definitivament i va anar a parar a un solar de Calaf. L'any 1981 els Bombers de Manresa van estrenar un nou parc de bombers, i aprofitant el gran espai que disposava, Antoni Tàpies, Cap de Parc d'aleshores, va reunir el Ford T amb els altres dos vehicles històrics del Cos de Bombers, el Renault MZ i el Chevrolet.

L'any 2002 i amb vista l'any següent, quan els Bombers de Manresa celebrarien el seu 150è aniversari, es van restaurar els 3 vehicles antics, com un esdeveniment més de l'aniversari. La restauració va ser possible

El Ford T, l'any 2003, en l'exposició a Manresa

gràcies a Josep Vidal, Ramón Vidal i Joan Homs. Els 3 vehicles es conservaven en un estat precari i es va haver d'invertir moltes hores en mecànica, elèctrica, xapa i pintura. Es va mantenir l'originalitat dels models i algunes peces es van haver de comprar a l'estranger i d'altres fetes a mà, com les rodes del Ford T.

El resultat de la restauració va ser excel·lent, ja que els 3 vehicles van poder recuperar la seva estructura original, tot circulant amb un bon rendiment mecànic i tant en el Renault com en el Chevrolet, la bomba d'aigua els hi funciona correctament.

Els dies 17 i 18 de maig de 2003 va haver-hi una trobada de vehicles antics i històrics dels bombers de Catalunya. Es van exposar al Passeig Pere III de Manresa més de 40 vehicles i bombes de bombers i fins i tot un helicòpter bombarder. El Ford T, el Renault MZ i el Chevrolet van tornar a lluir-se com en els seus millors anys.

Una vegada restaurats, gràcies a Marcel·lí Fons els 3 vehicles han participat en nombroses fires, exposicions, i fins i tot a la cavalcada de Reis de Manresa.

* Jordi Martí i Pons és historiador.

Fotografies: Arxiu Bombers de Manresa. Arxiu personal de Ramón Vidal.

Els tres vehicles històrics dels Bombers de Manresa, el Renault MZ, el Chevrolet i el Ford T

TREBALL DE CAMP: BOMBERS DE BARCELONA

Presentem la introducció i les hipòtesis sobre un treball de camp antropològic al voltant dels bombers. La seva autora, estudiant d'Antropologia es va endinsar en el torn A del Bombers de Barcelona del Parc de l'Eixample. Una font pels historiadors d'aquí 50 anys.

❖ Núria Bienvenido Oriol

La meua història de camp comença a principis d'Octubre de 2009, quan em van proposar de fer un treball d'observació d'un grup social. La veritat, és que jo vaig pensar molt aviat amb els bombers, ja que sempre m'han cridat molt l'atenció i m'agrada molt la seva feina, la trobo apassionant.

L'elecció d'aquest tema, a vista general, considero que ha estat molt òptima, per molts motius, en primer lloc, per que és un camp que tenia moltes ganes de veure, així doncs no ha estat una tasca gens feixuga; un altre factor positiu va ser el meu accés al cos de bombers, ja que aquest no em va resultar tant complicat i això va fer més senzill el meu procés d'inici, podent-me incorporar molt ràpidament. A més, el tracte amb totes les persones que van intervenir en el meu procés d'acollida, va ser sempre molt cordial, atent i servicial.

També cal destacar, la bona predisposició del torn A dels bombers de la caserna de l'Hospital Clínic, amb el qual he realitzat la meua tasca, ja que m'han obert les portes des del primer dia.

Tot i així, cal destacar, una dificultat amb la que m'he trobat: la timidesa o el caràcter introvertit d'alguns d'ells, fet que ha dificultat la meua proximitat, tot i que he pogut observar que a mesura que anaven passant els dies aquesta era més propera, tot i així hagués necessitat un període més llarg per tal d'aconseguir un vincle més fort amb aquests.

Una implicació negativa a l'hora d'haver escollit aquest tema han estat "les sortides", ja que un requisit que em van posar des d'un principi és que no els podia acompanyar a fer aquesta tasca, així doncs, aquestes em tallaven

moltes vegades el meu estudi d'observació, quedant-me sola a la caserna esperant a que tornessin. A més m'hagués agradat viure alguna experiència com aquesta amb els bombers, ja que tinc la certesa que la relació entre ells deu ser una mica diferent a la que tenen a la mateixa caserna.

Respecte als informants i el grup d'observació, considero que no els ha molestat ni incomodat massa la meua presència. Els primers dies, lògicament em feien moltes preguntes i els hi resultava estranya la meua actuació, ja que segons em comentaven totes les persones que havien passat pel seu torn per fer un treball d'alguna matèria, es presentaven amb una llibreta i un bolígraf, en canvi jo el que feia era conuiu amb ells, és a dir fer totes aquelles tasques que estaven dins de les meves possibilitats intentant ajudar i bàsicament observar així com era el seu dia a dia i les seves relacions.

Un altre aspecte que m'agradaria remarcar és que dintre del grup d'informadors no hi han hagut persones més destacades que d'altres és a dir ha estat força homogeni des del meu punt de vista, és a dir cap d'ells ha volgut tenir un protagonisme al llarg de la meua observació. El que si que ha passat és que i han hagut informadors que se m'han acostat més que d'altres, però jo considero que ha estat així degut a la seva personalitat, ja que per exemple hi ha informadors que tenen un caràcter més obert o més alegre que d'altres. Aquest fet, ocasiona que s'acostin més a la persona que realitza el treball de camp.

Núria Bienvenido, autora del treball

Finalment només em queda exposar les hipòtesis que he pogut extreure després del meu treball de camp:

Llistat de les hipòtesis temptatives enunciatades a partir de les conclusions obtingudes en el treball de camp:

1-El torn A dels bombers de Barcelona, tenen una "forta" cohesió de grup, (això es visualitza en el to de les converses en les que es donen sovint bromes, en l'hàbit dels àpats conjunts i en l'ajuda que proporcionen els grans als joves i viceversa). En canvi, aquesta cohesió no es posa de manifest en alguns d'ells amb el coneixement i ús dels noms i cognoms de cada un. Els col·lectius que tenen que fer front a urgències amb característiques extremes, desenvolupen una forta cohesió de grup, això es produeix degut a les difícils situacions a les quals és tenen que afrontar de manera regular i immediata.

2- Els més motivats per fer activitats de pràctiques, amb l'ajuda dels més grans, acostumen a ser els joves, com a conseqüència de que perceben que els hi falta experiència en certs camps.

3- Durant els àpats que fan conjuntament la majoria dels bombers, s'acostumen a asseure els grans a una part de la taula i els joves a l'altre, per tant podem dir que hi ha més afinitat entre les persones del mateix grup generacional.

4- La caserna de l'Eixample és molt gran com a conseqüència els bombers poden passar moltes vegades desapercebuts.

5- Existeixen més de 150 eines diverses les quals estan en el interior dels vehicles. A més també hi ha 9 tipus de vehicles diferents; com a conseqüència alguns bombers, sobretot els nous no tenen el complet coneixements d'aquests.

6- Molts dels bombers més grans, tenen un fort sentiment de tristesa, per que enderroquen la caserna d'Hospital Clínic, el factor de que els hi

Bombers del torn A

Bombers, diables i l'autora del treball

passi això és degut a un fort sentiment d'arrelament a l'edifici, ja que molts d'ells porten tota la seva vida treballant i convivint en aquest espai.

7- Els hi agrada molt menjar i preparar grans àpats, per tant, passen forces estones a la cuina, així doncs podem dir que aquest es un espai que fonamenta el treball en equip i per tant la cohesió de grup.

8- No hi ha noies al torn A per tant s'accentuen les dinàmiques masculines amb conversacions, comportaments i reaccions més pròpies del rol masculí.

9- Els bombers intenten lluitar pels seus drets i els factors de que es faci això es per que hi ha algunes injustícies (sous, enderroc caserna Hospital clínic, que els llocs de Cap de Parc, una nova figura que es vol implantar dins de la caserna, no estiguin inclosos en la categoria o que a les diferents responsabilitats no se'ls hi atorguin distintes categories, establint implícitament la carrera professional).

10- La reacció dels bombers davant dels serveis d'urgències és molt positiva i impulsiva, aquesta actitud per tant mostra la plena dedicació i vocació per la seva feina.

Per concloure m'agradaria remarcar un aspecte determinat i és que no havia tingut mai la possibilitat de conèixer una unitat d'observació, basada amb els serveis al ciutadà. I això m'ha donat la possibilitat d'introduir-me en aquest nou camp.

Cal destacar, que per la meva part ha estat una molt bona experiència. He pogut introduir-me dins d'un camp d'observació que em feia molta il·lusió conèixer i per a mi tot plegat ha estat molt positiu. Així doncs, moltes gràcies per tot!!

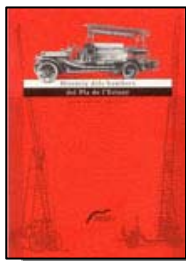
* Núria Bienvenido Oriol és estudiant d'Antropologia de la U.A.B.

Fotografies: Núria Bienvenido Oriol

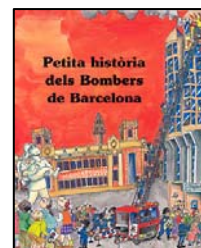
BIBLIOGRAFIA DE BOMBERS

El primer llibre publicat sobre una història de bombers, almenys que nosaltres tinguem constància, és de l'any 1943, una història dels bombers de Barcelona. Fins a la data, coneixem que s'han publicat més de 20 llibres que parlen de cossos de bombers catalans. Aquest és el llistat.

- Abellan, Joan Anton. **Història dels bombers del Pla de l'Estany.** Banyoles: Consell Comarcal del Pla de l'Estany, 2006.

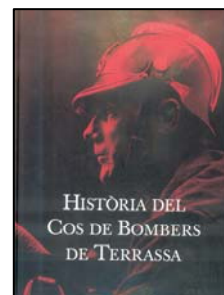
- Capilla, Antoni (il·lustració: Pilarín Bayés). **Petita història dels Bombers de Barcelona.** Barcelona: Editorial Mediterrània, col·lecció petites històries, 2002.

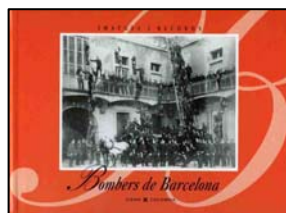
- Aviñoa, Iris; Zaragoza, Guillem. **Les Cares del cos: retrat de l'equip humà de bombers de Barcelona.** Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2007.

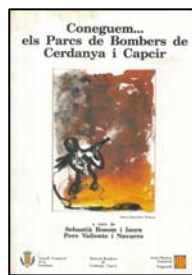
- Casanovas i López, Oriol; Ferrer i Murillo, Marc. **Història del Cos de Bombers de Terrassa.** Terrassa: Associació de Bombers de Terrassa, 2004.

- Bernils i Mach, Josep M^a. **El Cos de Bombers de Figueres.** Figueres: Gràfiques Canigó, 1982.

- Cervantes, Ricard; García Guixé, Xavier; García Xavier. **Bombers de Barcelona.** Barcelona: Viena, 2002.

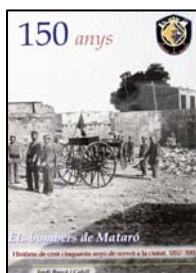

- Bosom i Isern, Sebastià; Valiente i Navarro, Pere. **Coneguem... els Parcs de Bombers de Cerdanya i Capcir.** Puigcerdà: Consell Comarcal de la Cerdanya, 1993.

- Farré i Sanfeliu, Pep. **El Cos de Bombers de Tarragona (1858-2008).** Tarragona: Servei d'Arxiu i Documentació Municipal, Ajuntament de Tarragona, 2008.

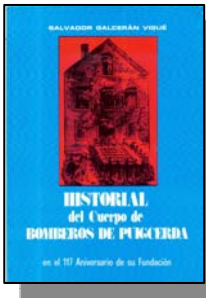

- Buscà i Collel, Jordi. **Els Bombers de Mataró: història de cent cinquanta anys de servei a la ciutat, 1857-2007.** Mataró: Ajuntament de Mataró, 2007.

- Ferrer, Marc; Lanau, Olga; Mestre, Jesus; Rovira, Joan i Savalls, Carles. **Bombers de Catalunya: història i present.** Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2009.

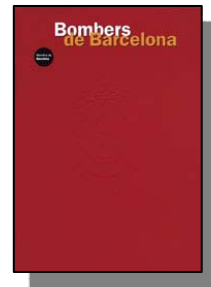

- Galceran Vigué, Salvador. **Historial del Cuerpo de Bomberos de Puigcerdà en el 117 aniversario de su fundación.** Ripoll: Ediciones Técnico Publicitarias, 1978.

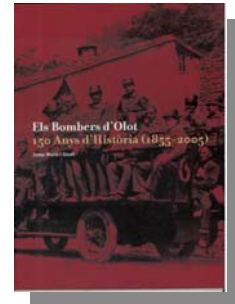
- Mestre i Campi, Jesús. **Història del cos de bombers de Barcelona.** Barcelona: Ajuntament de Barcelona. 1991 i 2006.

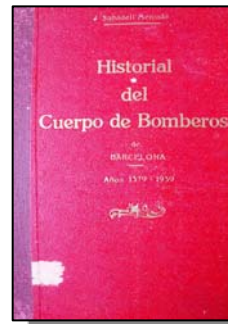
- Garcia i Casarramona, Gal·la. **Els Bombers a Manresa: 150 anys d'història. 1853-2003.** Manresa: Angle, 2003.

- Murlà i Giralt, Josep. **Els Bombers d'Olot: 150 anys d'història (1855-2005).** Girona: Fundació Caixa de Girona, 2005.

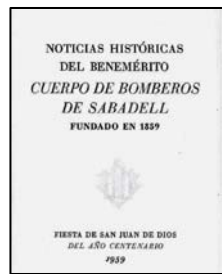

- Gisbert i Ramon, Alfons. **Breu història dels Bombers a Castellar (1960-1989).** Castellar del Vallès: Plaça Vella, Publicació de l'Arxiu d'Història de Castellar del Vallès, número 30, 1990.

- Sabadell Mercadé, José: **Historial del cuerpo de bomberos de Barcelona y de anteriores organizaciones para combatir los incendios en la misma ciudad: 1379-1939.** Barcelona: Ediciones Técnico Publicitarias, 1943.

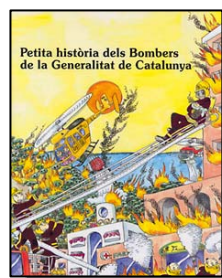
- Mateu i Vidal, Ernest. **Noticias históricas del benemérito Cuerpo de Bomberos de Sabadell, fundado en 1859.** Sabadell: Cuerpo de Bomberos, 1959.

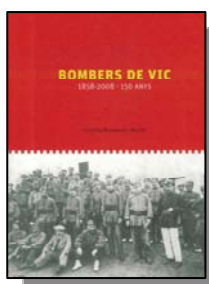
- Pascual Pons, Manuel: **La fantástica historia de España y América a través del fuego.** Barcelona: M. Pascual, 1980.

- Margarit, Meritxell (il·lustració: Pilarín Bayés). **Petita història dels Bombers de la Generalitat de Catalunya.** Barcelona: Editorial Mediterrània, col·lecció petites històries, 2003.

- ddaa. **Commemoración del primer centenario del Cuerpo Municipal de Bomberos de Gerona.** Girona: Talleres Gráficos D.C.P., 1972.

- Masramon i Martín, Cristina: **Història dels 150 anys dels Bombers de Vic.** Vic: Bombers de Vic, 2008.

- ddaa: **Història Bombers Voluntaris Organyà.** Organyà: Bombers Voluntaris d'Organyà, 2009.

TOCS DE PITO

Fins l'invent, la difusió i la proliferació de les radiotransmissions, els cossos de bombers van estar molts anys organitzant-se i comunicant-se en els sinistres a base de tocs de xiulet, pito o corneta. Mitjançant aquests tocs es donaven les ordres i avisos corresponents i també s'avisava del districte o barri on es localitzava el foc. En el número 2 de l'Apagafocs, d'abril del 2009, vam exposar els exemples de les taules dels cossos de Terrassa, Figueres, Tàrrrega, Sabadell, Igualada, Olot i Tarragona. Ara exposem un parell d'exemples més: Girona i Badalona.

TABLA de las señales que se hacen con el pito para avisar a los bomberos y mandar algunas maniobras

Señales de pito	Señales figuradas	Explicación de las señales
Fuego en el distrito primero	mm mm ● mm	Dos trinos, un golpe y un trino.
Fuego en el distrito segundo	mm mm ●● mm	Dos trinos, dos golpes y un trino.
Fuego en el distrito tercero	mm mm ●●● mm	Dos trinos, tres golpes y un trino.
Armar el establecimiento	mmm ●	Un trino, / un golpe.
Auxiliares prepárense para bombear	●●●	Dos golpes
Empezar la maniobra	mm ●●●	Un trino, / dos golpes.
Alto la maniobra	mm ●●	mm Un trino, un golpe y un trino.
Desarmen el establecimiento	mm ● mm ● mm	Un trino, un golpe, un trino, un golpe y un trino.
Marcharse del peligro	mm mm mm	Tres trinos.
Reunión de bomberos sin útiles	mm ●● mm ●● mm	Un trino, 2 golpes, 1 trino, 2 golpes y 1 trino.
Reunión con útiles	●●●●●	mm Cuatro golpes y un trino.
Auxiliares retirense de la bomba	●●●●	Tres golpes.
Silencio	mm ●●● mm	Un trino, dos golpes y un trino.
Marchar	mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm	Un trino prolongado.
Hacer alto	mmmmmmmm mmmmmmmmmm	Dos trinos prolongados.

Bombers de Girona - 1868

Cuerpo de Bomberos de Badalona

1914 - TOQUES - 1914

Formación	RRR	
Preparen para la maniobra	RRR	T
En maniobra	RRR	TT
Alto la maniobra	RRR	TTT
Para llamar a fuego.	RRR	RRR
Reunir material y bomba.	T	
Alto	TT	
Marchen	TTT	

Individuo

Bombers de Badalona - 1914

VEHICLES DE BOMBERS A ESCALA 1/87

El col·leccionisme és una part importat de preservar la història i el patrimoni. En aquest article, el seu autor és un autèntic mestre en fabricar i recordar els nostres vehicles de bombers, però en una mida una mica més petita del seu tamany normal.

❖ Francesc Climent

Des de ben petit hem sentia atret per aquest grans vehicles vermells i amb sirenes, com gairebé tots els nens. Ara fa 12 anys, en llegir els articles d'en Salvador Balcells a la revista Mini-Auto vaig començar a col·leccionar vehicles de bombers a escala 1/87. Va ser doncs una forma de canalitzar les meves il·lusions en forma de hobby.

Els vehicles de bombers a escala 1/87 fonamentalment es venen com a decoració per a maquetes de tren a escala H0 (1/87) es a dir 87 vegades més petita que la realitat, la majoria són fetes amb plàstic injectat i amb el temps han guanyat un realisme impressionant; tant és així, que és sorprenent la quantitat de gent que es dedica només a col·leccionar models de vehicles a aquesta escala, potser per que ocupen poc espai en comparació amb altres escales més grans, el preu és més moderat, a més hi ha una gran quantitat de fabricants i potser per la vocació d'element del paisatge ferroviari hi ha moltíssima oferta en vehicles industrials i vehicles pesats.

Inicialment només col·leccionava camions

d'origen alemany, Magirus, Mercedes, etc. i alguns d'americans encara que poc a poc, vaig començar a experimentar i a atrevir-me a fer les meves pròpies conversions primerament sobre el que en Salvador Balcells explicava en els ja esmentats articles i gradualment i gràcies a llarguíssims fils de conversació presents al fòrum de modelisme del portal d'internet "www.camionesclasicos.com" vaig poder aprofitar els coneixements i els treballs d'altres modelistes amb més experiència i amb majors col·leccions que la meua per a poder fer les meves pròpies creacions.

Inicialment abans d'aventurar-se a fer qualsevol maqueta és imprescindible documentar-se, principalment amb fotografies del vehicle que es vol reproduir a petita escala i eventualment amb plànols i bibliografia especialitzada que són més difícils d'aconseguir.

Si són vehicles que encara es troben en actiu no hi ha gaire problema en acostar-se al parc on es troba el camió en qüestió, demanar permís i fotografiar-lo. Personalment treballant en el sector d'emergències mèdiques i en l'actualitat

com a bomber voluntari mai he tingut cap problema en fotografiar els vehicles de bombers.

Per a qui no tingui accés “des de dins” existeix la opció certament més còmoda de buscar a Internet, al portal anteriorment esmentat “www.camionesclasicos.com” a l’apartat camions de bombers o bé a portals fotogràfics com ara “www.flickr.com” on hi ha gran quantitat de col·leccions de persones que es dediquen a “caçar” instantànies dels camions de bombers catalans.

Quan es tracta de vehicles ja donats de baixa, la cosa es complica; és veritat que la existència del blog històries de bombers i la seva revista “L’Apagafocs” ajuden moltíssim, malgrat això considero que hi ha alguns títols imprescindibles que a l’hora de documentar-se son de gran ajuda, un és “Història del Cos de Bombers” editat per l’Ajuntament de Barcelona i l’altre es “Bombers de Catalunya: història i present” editat per Generalitat de Catalunya, si bé son poques les fotografies en que es mostra el material mòbil, les que hi ha són immensament interessants. També hi ha una petita joia editada per Viena-Columna titulada “Bombers de Barcelona”, de la col·lecció “Imatges i Records” en que apareixen una gran quantitat dels cotxes de bombers de Barcelona de principi de segle. A més a més haig d’agrair a Xavier Bocanegra qui essent company de parc i company de professió és a demés un gran company en aquesta afició, a demés m’ha facilitat l’accés a la seva enorme col·lecció personal i m’ha ajudat moltíssim en temes de documentació.

La part de modelisme pròpiament dita la podem classificar en:

Models que podem convertir amb poques hores de treball:

Són aquells que es produeixen de fàbrica gairebé tal com son els d’aquí, un exemple serien la majoria de vehicles lleugers, les primeres autoescales automàtiques Iveco-Magirus i les BUP Iveco-Magirus de Bombers de la Generalitat, ambdós models són produïts per Wiking o les autoescales Magirus-Deutz dels anys ‘60 que es poden reproduir a partir del kit de Preiser. La conversió és molt senzilla i és limita a repintar, canviar alguns detalls i en algun cas, canviar el color dels prioritaris per uns de color “groc auto” i aplicar les calques de Bombers de Generalitat o de Bombers de Barcelona fetes per un servidor amb paper per a calca a l’aigua i la impressora de casa.

També entrarien dins d’aquest grup aquells que a partir de dos models originaris d’Alemanya es pot fer una reproducció com el d’aquí, com és el cas de les noves autoescales Mercedes-Metz o bé l’autoescala E.18 dels Bombers de Barcelona, ambdós models es poden fer aprofitant una cabina Herpa i la part de l’autoescala de la casa Wiking o com és el cas de les autoescales Magirus-Deutz doble cabina dels anys 80 que es poden reproduir a partir de 2 vehicles descatalogats de Roco (actualment Herpa-Minitanks).

Models que demanen més hores de treball:

A vegades et trobes que pots aprofitar la cabina d’un model comercial però que el carrossat l’has de fer artesanalment o bé disposes del carrossat però no de la cabina. O a vegades t’embarques en complicats models dels que no disposes ni de cabina ni de carrossat però tens una mínima documentació.

Inicialment i partir de les fotografies cal traçar un plànol del model a reproduir:

A partir del plànol habitualment es crea el carrossat a partir de planxa d’evergreen de 0,5 i 1 mm, corda de piano, filferro i diferents parts

del “calaix de sastre” d’altres models. Les persianes, escales, manegots d’aspiració i d’altres útils en la majoria d’ocasions es poden aprofitar d’altres models o de bossetes d’accessoris que tenen en catàleg la majoria dels fabricants.

La part de la cabina sol ser la més complicada ja que en la majoria dels camions alemanys les cabines son lleugerament mes grans que les dels bombers d’aquí, generalment solen estar adaptades per a portar de 7 a 9 bombers, certament, els bombers catalans anem als camions “mes apretats” per tant segons la ocasió caldrà retallar, adaptar o només aprofitar la part davantera de les cabines alemanyes per a crear les cabines del seus homònims catalans. En altres ocasions com ara és el cas del fabricant d’Hospitalet Eko, a partir d’unes cabines simples del Pegaso Comet es pot reproduir el Pegaso Comet doble cabina en servei a Bombers de Barcelona i Bombers de la Generalitat.

Fa pocs anys que estic publicant a Internet les fotografies de la meua humil col·lecció tant de vehicles de bombers, com d’ambulàncies com de vehicles militars i d’altres. És una feina feixuga i la vaig fent de tant en tant. M’agrada escriure una petita referència del vehicle en qüestió i de la seva reproducció a escala. A demés hi mantinc una llista d’enllaços de modelisme especialitzat en vehicles d’emergència.

El blog, de nom “Paquito models 1/87” està disponible a l’adreça web:

http:// vehiculosh0.blogspot.com

* Francesc Climent és infermer i bomber voluntari del Parc de Sitges.

Fotografies: Francesc Climent.

130 ANYS DE BOMBERS A TERRASSA

Des de l'any 1879 la ciutat de Terrassa disposa d'un Cos de Bombers. A continuació un resum d'aquests 130 anys d'història, de diferents traspassos de competències, d'incendis i de caps de parc.

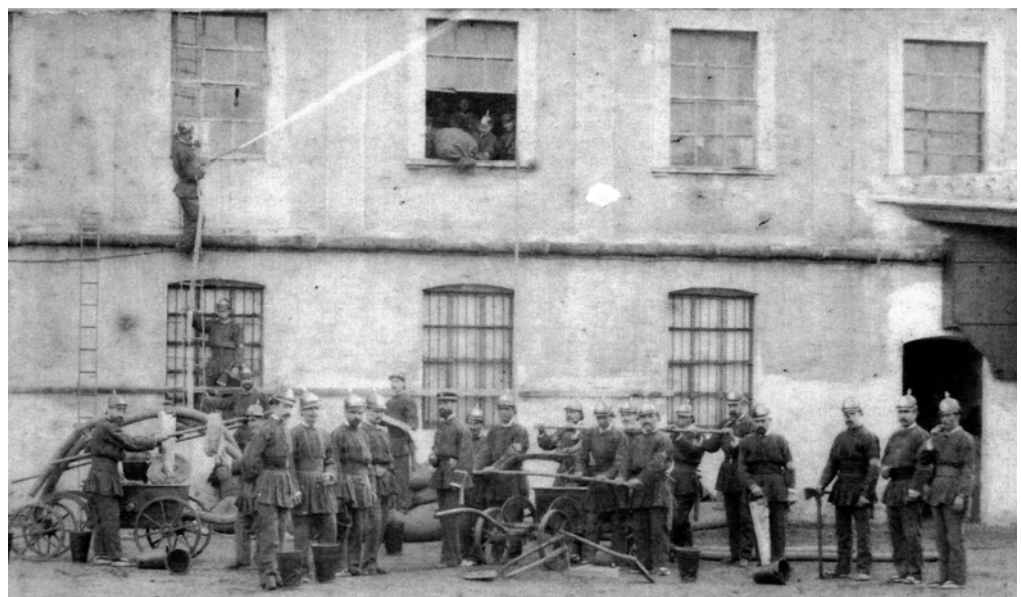
❖ Oriol Casanovas i López

L'any 1879 es va fundar el Cos Municipal de Bombers de Terrassa. El primer període va ser molt complicat per la indisciplina i la precarietat del material d'extinció, malgrat l'entusiasme dels bombers. Isidre Abelló, industrial i regidor, va adquirir a finals de 1878 dues bombes d'aigua per apagar incendis. Van quedar dipositades, una a l'Ajuntament i l'altra en un taller de la seva propietat. Al cap d'uns mesos, com que Abelló no va poder fer front al deute de les bombes, va donar-les al Consistori perquè se'n fes càrrec del pagament i del seu manteniment. Així, el 18 de setembre de 1879 l'Ajuntament va aprovar la donació de les bombes, se'n va fer càrrec, i a més va crear un cos de bombers i el va dotar de reglament. Naixia el Cos de Bombers de Terrassa. A l'Hospital del Raval de Montserrat i al carrer de Sant Josep es van situar dues casernes. Per formar part del cos de bombers calia ser jove i robust i ser paleta, fuster, manyà, etc. La tasca d'un bomber era voluntària ja que a més de servir en el Cos, treballava en el seu ofici. A part d'un sou, també es rebien premis per retens i per arribar dels primers a un incendi.

A causa de les insubordinacions i del mal estat del material d'extinció, el Cos va patir una sèrie de dissolucions i reorganitzacions fins que l'arquitecte municipal Lluís Muncunill va posar-hi l'ordre definitiu l'any 1899. Els incendis de Cal Canela (1885), Vapor Terrassense (1890) i el Vapor Gran (1903) van ser alguns dels sinistres més destacats d'aquell primer període i Pere Noguera va seel cap de Parc fins l'any 1909.

Els primers anys del segle XX vam estar caracteritzats per les reorganitzacions, la demanda d'un nou reglament i també pels episodis polítics i la Guerra Civil. La compra de nou material i dels primers vehicles autobombes van suposar un canvi molt important. L'any 1905 les dues casernes es van unificar en una de sola, i es va situar en els baixos del nou (i actual) edifici de l'Ajuntament. Posteriorment les dependències dels bombers van patir un nou canvi i es van traslladar a l'interior de l'Ajuntament. A principis dels anys vint, es van comprar diverses bombes de vapor i dos vehicles Renault, l'any 1925, que suposaran un

El Cos de Bombers de Terrassa l'any 1899

Bombers de Terrassa, l'any 1916, amb la bomba Merrywather

avenç molt considerable en quan a rapidesa i efectivitat. Anteriorment, però, els membres del Cos havien viscut moments de tensió per la indiferència municipal, tot i que a mitjans anys vint, es va aprovar un nou reglament i es van millorar els sistemes estratègics per combatre el foc i el material d'extinció. Igualment es van produir els primers contactes amb bombers d'altres ciutats per crear associacions per a la protecció mútua. Els anys 30 van estar marcats pels esdeveniments polítics i a partir de 1936 per la Guerra Civil. Alguns bombers van marxar al front i d'altres a Madrid a col·laborar amb els bombers d'aquella ciutat. Dos bombers van morir conseqüència de la guerra. Alguns dels sinistres més destacats d'aquella època van ser la riuada de 1913, els incendis de Cal Matarí (1917 i 1928), del Vapor Marcet (1920) i del Vapor Galí (1926) i la crema del Sant Esperit (1936). Isidre Noguera (1909), Andreu Figueres (1916) i Pedro Sánchez (1921) van ser els caps de Parc de les primeres dècades del segle XX. Finalitzada la Guerra Civil i a pesar de la dura postguerra i la dictadura els Bombers no van patir una modificació important en la seva pròpia evolució. Malgrat la precarietat i la dificultat dels anys '40 es van comprar dos nous vehicles i molt més material. Una de les necessitats més importants era la disposar un nou Parc amb les millors instal·lacions. Per

Pràctiques dels Bombers de Terrassa l'any 1927

això es va construir un nou Parc al carrer Gaudí que va ser inaugurat per la Festa Major de 1952. L'any següent es va jubilar el sotscap Pedro Sánchez, amb 43 anys d'antiguitat com a bomber, dels quals 30 com a Cap de Parc i Alfons Tarrida va esdevenir el nou sotscap. També va augmentar la plantilla del Cos i es va iniciar l'agermanament amb els bombers d'Olot. El 25 de setembre de 1962 Terrassa va patir una riuada que va fer més de 350 morts, uns 300 ferits i més de 700 cases destruïdes totalment. Els bombers van estar treballant durant dies i dies. L'any següent, per Festa Major, el Cos de Bombers va ser el confiat de portar el penó de la ciutat com homenatge a les seves tasques de salvament i ajut per les riuades. En aquell període, les sortides es van incrementar, sobretot degut a l'augment del nombre d'incendis forestals. Els sinistres més importants, van ser l'incendi del Vapor Sala i Badrinas (1942), els repetits incendis a Torredemer (3) i Vapor Matarí (5), el de la fàbrica de teixits Luis Ballbé y Cia (1962) i l'accident d'un autocar al Coll d'Estenalles que va causar 7 morts (1962).

L'any 1958 la Diputació Provincial de Barcelona va aprovar la creació del Servei Provincial d'Extinció d'Incendis (SPEI). Els bombers de Terrassa es van integrar-hi a principis de 1965. Això va suposar deixar de ser un cos municipal i passar a dependre de la Diputació. Quan es va decidir unificar tots els cossos de bombers de la província de Barcelona, l'any 1958 i fins la seva integració, el procés d'absorció i el canvi d'administració dels bombers terrassencs va ser difícil i les gestions van durar molt de temps. Alguns bombers, però no van acceptar ser traspassats i van deixar la seva feina en el Cos. En el mes de febrer de 1965 els Bombers de

Terrassa es va integrar en el Servei Provincial d'Extinció d'Incendis. Amb la Diputació es va disposar de nous camions Pegaso i molt més material i van començar les primeres sortides fora de la ciutat, per recolzar altres parcs. L'any 1968 es va reorganitzar els bombers voluntaris, després

el segon, l'accés de la dona als bombers, a Terrassa com a auxiliars forestals. Al llarg dels vuitanta i noranta es va produir un augment considerable de serveis a causa de la proliferació i la diversificació del tipus de sinistres. Els accidents de circulació i els incendis forestals han esdevingut una malaurada rutina dels bombers. El parc de Terrassa va participar en les grans

de crear-se l'any 1962. El 12 d'agost de 1974 va morir, l'auxiliar forestal Antonio José Ramos en un foc forestal a Castellbisbal, sent el primer bomber mort en acte de servei. Serveis destacats com a bombers de la Diputació, a part de l'increment dels accidents de circulació i els focs forestals va ser l'incendi de la fàbrica de filatures d'Antoni Freixa (1967) i Tintesa (1969) i el descarrilament d'un tren de combustible a Olesa de Montserrat (1976). A partir de l'any 1975 arran de la crisi del tèxtil, van augmentar considerablement els incendis en les fàbriques i gairebé totes les fàbriques tèxtils de la ciutat van patir algun tipus d'incendi. L'any 1977 es va jubilar el cap de Parc, Alfons Tarrida i va ser substituït per Mariano Gutiérrez, qui dos anys després va ser rellevat per Serafí Garreta.

Amb l'arribada de la democràcia al nostre país i l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, els Bombers van patir una nova i important reestructuració. Les competències dels Bombers, passaven a partir del juny de 1980 a la Generalitat de Catalunya arran de la creació de la Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis i de Salvaments. Els inicis van ser difícils per la manca de pressupost, recursos, material i personal. Progressivament però va arribar nou material i nous i moderns vehicles. A finals de 1986 es va inaugurar el Parc de l'Avinguda Barcelona, ja que el del carrer Gaudí s'havia quedat petit pels nous vehicles i estava situat en una zona de carrers molt estrets. Els nous temps també van incidir en dos fets significatius: el primer, en el context de les demandes de millors condicions laborals com a funcionaris de la Generalitat es van produir dues vagues de bombers (1987 i 1998). I

incendis forestals de Montserrat (1986), Catalunya Central (1994) i Solsonès (1998). Altres sinistres destacats: els incendis de l'empresa tèxtil Hilabor (1981), Vapor Gibert (1984), Vapor Matalonga (1984), Pentinats Badiella SA (1990), Bobinats Macfils (1998), Lanas Katia (1998) i Tapicerias Europa (1999). Després de la jubilació de Garreta com a Cap de Parc, fins a 5 caps l'han succeït: Carles de Pablos (1984), Josep Pedrola (1985), Miquel Baldó (1988), Heribert Salvador (1993) i Manuel Molina (1993).

Després de 130 anys d'història, el Cos de Bombers de Terrassa, com a Bombers de la Generalitat i emmarcat en la Regió d'Emergències Metropolitana Nord, és un Cos que disposa dels millors avenços en l'extinció i prevenció d'incendis. Més de 2.500 sortides de mitjana per any han efectuat els Bombers en els darrers anys. El 85% dels serveis van tenir lloc dins el nucli urbà de la ciutat i la resta, fora del terme. Entre els diferents tipus de sinistre, destaquen els centenars accidents de trànsit, els sanejaments de façanes, els incomptables incendis en contenidors i en vehicles i els focs d'habitatge, els focs forestals i els focs d'indústria. I de tots aquests, els dos incendis de l'empresa Auxiliar Estambreira (2000 i 2001), i

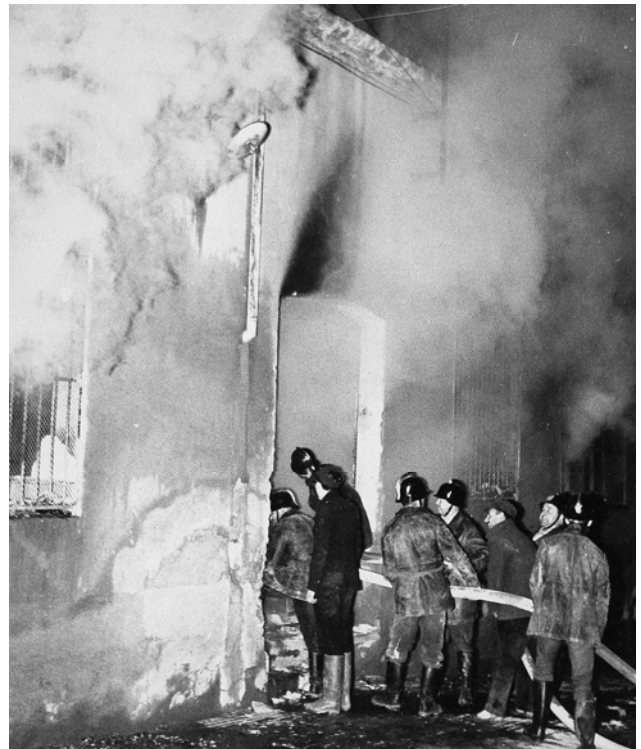
Pràctiques dels Bombers amb l'autoescala i una bomba. Dècada dels anys '50

els de les empreses Tracsa (2001), Tintes del Vallès (2003), Lencería Mitjans (2007) i les indústries d'Ullastrell Polichemi i Dipistol (2007). De les nombroses actuacions per foc forestal, destacar el gran incendi de Sant Llorenç del Munt, iniciat el 10 d'agost de 2003 i que va acabar cremant 2.500 hectàrees de bosc -1.400 dins el Parc Natural- i produint la mort de 5 persones i mil persones més van haver de ser evacuades. També es va participar en els grans incendis forestals que han afectat tot el territori català, com el de Cardona (2005) i Horta de Sant Joan (2009).

L'estiu del 2007 es va jubilar Manuel Molina com a cap de Parc, sent substituït de manera interina per Jesús Aragón fins l'agost de 2008, quan Jordi Moreno va assumir les tasques de cap de Parc. El Parc de Bombers de Terrassa està compost actualment a més del cap de Parc, per 4 sergents, 7 caporals, 37 bombers (entre bombers de 1^a i bombers), 1 bomber de segona activitat i dos bombers voluntaris, a més de les dotacions d'auxiliars o peons forestals per a la campanya d'estiu, que son una dotzena de persones més. La flota de vehicles son 2 autobombes urbanes, 1 autoescala, 1 autobomba nodrissa pesada, 1 autobomba rural, 1 furgó ERA i 1 vehicle de personal. També disposa de 2 càmeres tèrmiques proporcionades per la UTE Terrassa del Metro de Terrassa així com 9 equips biampolla. A partir del segon trimestre de l'any 2011, si no hi ha cap contratemps, està projectat començar les obres de remodelació del parc de Bombers. L'actual edifici es tirarà a terra i es construirà un altre en el mateix solar.

* Oriol Casanovas és co-autor del llibre "Història dels Bombers de Terrassa".

Fotografies: Arxiu Municipal de Terrassa i Bombers de Terrassa.

01 Incendi d'una casa a principis dels anys '70

Incendi a Tapicerías Europa l'any 1999

La plantilla dels Bombers de Terrassa l'any 2005, en la foto pel 125è aniversari de la creació del Cos

HA ESTAT NOTÍCIA...**➤ Incendi forestal a Tarragona**

Poc abans de les tres de la tarda del 30 de juliol es va iniciar un foc de vegetació a l'AP-7 en sentit sud, a l'alçada del quilòmetre 237 a Tarragona (Tarragonès), afectant el paratge de Sant Simplicí. L'incendi es va delimitar entre el Mas Vell, el barranc de la Móra, i el club de golf Costa Daurada. La proximitat a l'autopista va obligar a desallotjar els vehicles que hi havia aparcats a l'àrea de servei del Mèdol i a tallar un carril de la via. A més els Mossos d'Esquadra van evacuar vuit masos de la zona. L'incendi va ser controlat per 30 dotacions terrestres dels bombers i vuit mitjans aeris. Després de cremar durant més de 27 hores, el foc va carbonitzar una superfície de bosc de 102 hectàrees.

➤ 45 hectàrees cremades a Viladecans

Els Bombers van rebre l'avís el migdia del 29 de juliol que els alertava d'un incendi a la Muntanya de Sant Ramon, al terme municipal de Viladecans (Baix Llobregat). Unes hores més tard, cap a un quart de quatre de la tarda, es va rebre l'avís de l'inici d'un segon foc, a les afores de la urbanització de Mas Rates que ascendia en sentit cap a Sant Climent on es va acabar unint amb tres focus secundaris més, fet que va obligar a tallar durant unes hores la carretera que condueix a aquest municipi. L'incendi va mobilitzar fins a 63 dotacions terrestres dels Bombers i tretze mitjans aeris i durant les primeres hores va obligar també a desallotjar de forma preventiva una trentena de veïns d'urbanitzacions properes. Poc abans de les deu de la nit, els Bombers van donar l'incendi en fase de control, fet que va permetre als veïns poder tornar a casa seva. També cap el vespre, la direcció general de Protecció Civil va passar a fase d'alerta el Pla d'Emergències per Incendis Forestals a Catalunya, Infocat, que fins a aquell moment havia estat en fase d'emergència. Els Bombers de la Generalitat van extingir-lo al cap de 24 hores. El foc va cremar 45 hectàrees de massa forestal.

➤ Un incendi forestal crema 100 hectàrees a Vilopriu

L'incendi es va originar a primeres hores de la tarda del 28 de juliol al costat d'una granja de la carretera que va de Colomers a Vilopriu (Baix Empordà), la C-631, i va començar a cremar zona agrícola i massa forestal en direcció al bosc de'n Felip. El foc va obligar a desallotjar 50 veïns de Gaüses i una casa de colònies de Vilopriu, però a la nit van poder tornar a casa. L'incendi va fer força focus secundaris, que van dificultar les

tasques d'extinció. Bombers va arribar a destinar fins a 70 unitats terrestres i 11 d'aèries (7 helicòpters i 4 avions de vigilància i atac). L'incendi va afectar una superfície aproximada de 100 hectàrees.

➤ Interior treballa en el desenvolupament d'un prototip que permetrà seguir les constants vitals dels bombers mentre treballen en les emergències

El Departament d'Interior, està treballant en col·laboració amb la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació, el Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació, la Universitat Politècnica de Catalunya, la Fundació privada Internet i Innovació Digital de Catalunya (i2CAT) i l'empresa catalana Sensing & Control per desenvolupar un sistema de transmissió a distància de les constants vitals 'freqüència cardíaca, temperatura corporal, freqüència respiratòria, el moviment i el grau d'inclinació del cos, entre d'altres paràmetres dels bombers que estiguin treballant en les emergències. Al llarg d'aquest any 2010 s'iniciaran els treballs per definir els sistemes d'informació adequats per la transmissió de les constants vitals aprofitant l'emissora de radio utilitzada pels bombers i espera poder disposar d'un prototipus definitiu l'any 2012. Aquesta innovació tecnològica, pionera a Europa, permetrà en un futur controlar en temps real el grau de fatiga i d'estrès dels bombers que estiguin treballant i ajudarà a garantir la seguretat dels operatius d'emergències. També es podrà fer servir per realitzar estudis mèdics, valoracions operatives i informes de risc sobre les actuacions dels equips d'emergència en les diferents situacions en que han de treballar.

➤ S'estrena un nou sistema informàtic pels Bombers de la Generalitat

A principis d'agost el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació va adjudicar a l'empresa Indra, per un import de 8 milions i mig d'euros, una nova plataforma informàtica de gestió de les emergències que integra, automatitza i augmenta les possibilitats funcionals i tècniques del sistema que disposa actualment el Cos de Bombers de la Generalitat. El nou sistema permetrà que els 167 parcs de bombers i tots els vehicles tinguin tota la informació d'una emergència de forma telemàtica en temps real. També permetrà fer simulacions d'incendis i inundacions en 3D i gestionar amb agilitat el personal, els vehicles i els materials necessaris en cada tipus d'emergència. Aquesta implantació

tecnològica, que es va començar a projectar al febrer de l'any passat, permetrà que la informació que entri a través d'una trucada al telèfon d'emergències 112 es rebi simultàniament en el parc de bombers que hagi d'actuar, al temps que situarà en un mapa digital el lloc exacte de l'emergència, mitjançant la carta de trucada emesa pel 112 de forma totalment digital.

➤ **S'inaugura el parc de Bombers de Berga**

El secretari general d'Interior Joan Boada acompanyat per l'alcalde de Berga, Juli Gendrau; la directora general de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments, Olga Lanau i d'altres autoritats va inaugurar el 16 de juliol la reforma i ampliació del parc de Bombers de Berga (Berguedà), ubicat al passeig Vila de Casserres, s/n. Interior ha invertit 2.132.718 euros en l'obra del nou parc de Bombers. El nou parc, té una superfície total construïda de 1.060m². Entres d'altres instal·lacions, hi ha dos despatxos, la sala de control, una aula, un menjador, dos vestidors i un gimnàs. Els vehicles del parc són 3 autobombes, una rural, una forestal i una urbana, 1 furgó de salvaments, 1 autoescala i 1 vehicle de personal i càrrega. Té una dotació de 28 bombers.

➤ **Nous vehicles pels Bombers de Barcelona**

Des d'aquest estiu Bombers de Barcelona disposa de quatre noves bombes rurals, que s'han incorporat als parcs de Vallvidrera, Sant Andreu, Vall d'Hebró i Eixample. A destacar que són els primers vehicles MAN i també els primers que incorporen barres exteriors antibolcament. També s'han incorporat tres noves autobombes lleugeres urbanes que estan especialment indicades per actuar en zones amb carrers estrets o de difícil accés, i que s'han assignat als parcs de l'Eixample, Vall d'Hebron. Igualment s'ha incorporat una nova ambulància a la seva flota d'assistència sanitària.

➤ **Campanya pels rotatius de color blau**

Novament la "Plataforma rotatius blaus pels Serveis d'Emergència" i els col·lectius d'emergències estan portant a terme una campanya per canviar el color dels rotatius d'emergència del color groc al color blau. La raó d'aquest canvi és distingir-se d'altres com transports especials, vehicles lents, camions d'escombraries i maquinària agrícola, que utilitzen els llums grocs per indicar poca velocitat i precaució, mentre que aquest mateix

senyal en una ambulància o un cotxe de bomber significa preferència de pas. Aquest canvi evitaria confusions i accidents de trànsit. A més a més, el canvi suposaria l'homologació d'aquest color en els vehicles de Bombers, Ambulàncies, Protecció Civil i ADF, amb la resta d'Europa.

➤ **Els Bombers homenatgen els companys que van perdre la vida a l'incendi forestal d'Horta de Sant Joan**

Els Bombers de la Generalitat van homenatjar els cinc companys morts en acte de servei el 21 de juliol, en el primer aniversari de la seva mort. Jaume Arpa, Pau Costa, David Duaigües, Ramon Espinet, i Jordi Moré van perdre la vida en acte de servei quan treballaven en les tasques d'extinció de l'incendi forestal d'Horta de Sant Joan. Un sisè bomber, Josep Pallàs, va patir greus ferides de les quals encara es recupera. Al matí, a Lleida, el conseller d'Interior, Joan Saura, va fer una declaració institucional. A la seu de la Regió d'Emergències de Lleida, es va fer una ofrena floral i un minut de silenci, en record dels cinc bombers morts. A les quatre de la tarda, tots els parcs de Bombers de Catalunya van fer sonar les sirenes i van fer un minut de silenci en senyal de dol.

➤ **179 bombers/eres voluntaris nous s'incorporen a la secció activa**

El conseller d'Interior Joan Saura va presidir el 17 de juliol l'acte d'entrega de nomenaments als nous bombers/eres voluntaris de la Secció Activa del cos de Bombers Voluntaris de la Generalitat de Catalunya. Es tracta de 179 nous bombers/eres que, després de superar un curs de formació i un procés de selecció, passen a ser nomenats bombers/eres voluntaris de la Secció Activa.

➤ **Foc d'indústria a Barberà del Vallès**

A les 23.20 hores de l'11 de juliol es va declarar un incendi a l'interior de la nau d'Ecoparc 2 de Montcada i Reixac una planta dedicada al tractament de residus orgànics i d'envasos. L'empresa es troba ubicada al polígon industrial Can Salvatella, de Barberà del Vallès (Vallès Occidental). El foc va afectar les cintes transportades de material per reciclar totalment compactat, així com els paquets d'aquest material que hi havia al damunt i a la vora. El foc no va afectar la resta d'instal·lacions de l'empresa. Els treballadors de la planta van evacuar la nau pel seu propi peu. Cap d'ells no va resultar ferit. Els Bombers van desplaçar 18 dotacions. El foc va ser absolutament extingit a la matinada.

➤ **Bombers de Barcelona incorpora 35 nous efectius**

En un acte oficial celebrat el 22 de juny, l'alcade de Barcelona, Jordi Hereu va donar la benvinguda als 35 nous efectius del cos de Bombers de Barcelona i als 225 nous agents de la Guàrdia Urbana i que reforçaran els serveis de seguretat a la ciutat. 33 homes i 2 dones, reforçaran la plantilla del Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament (SPEIS). Després d'iniciar la fase de pràctiques, van quedar adscrits a un parc i a un torn durant tres mesos. Un cop superades les pràctiques s'incorporen com a bombers, a partir del mes d'octubre. El període total dedicat a la formació ha estat de deu mesos, iniciada al novembre del 2009.

➤ **Es crea l'Associació Professional de Bombers d'Empresa de Catalunya**

Amb la voluntat d'aplegar tots les persones que treballen com a bombers d'empresa i defensar els seus drets, així com vetllar per la seva formació i els seus interessos s'ha creat l'Associació Professional de Bombers d'Empresa de Catalunya. La seva adreça web és la següent: <http://www.apbecat.com/>

➤ **Sindicats de bombers denuncien a Interior que hi ha pocs efectius per cada torn**

Els sindicats de bombers de la Generalitat han denunciat públicament durant l'estiu que els falta personal a tots els parcs del país i això fa que no s'arribi al mínim d'efectius durant alguns dies, amb els consegüents problemes que comporta, sobretot en època de màxim risc d'incendis, com la campanya forestal d'estiu. En molts parcs de bombers s'han penjat pancartes denunciant la situació. Des dels sindicats també es culpabilitza a la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments "perquè vol aplicar models de països on no hi ha problemes de personal". En canvi, fonts del departament d'Interior consideren que la denúncia crea "percepcions de falta de

seguretat" i asseguruen que "totes les emergències s'han cobert i que es dona resposta a tots els avisos".

➤ **Tres ferits en l'incendi d'un pis ocupat a Barcelona**

La matinada del 29 de juliol es va declarar un incendi en edifici del carrer Gran de Sant Andreu de Barcelona, als baixos de l'immoble. Minuts després, tres dotacions de bombers, dues ambulàncies i els Mossos d'Esquadra es van desplaçar a la zona. Els veïns de la finca continua van haver de ser evacuats per qüestions de seguretat. Cap a les 6 del matí els bombers van poder extingir les flames, en les quals tres persones van resultar ferides.

➤ **Incorporats nous tècnics als Bombers de Barcelona**

El passat mes de juny es van incorporar 8 nous Tècnics als Bombers de Barcelona que iniciaran un complet procés formatiu, que incorpora tot un ampli ventall de coneixements teòrics i pràctics, que han de ser la base per poder desenvolupar properament les funcions pròpies dels seu lloc de treball, amb la màxima garantia d'èxit. El total d'hores realitzades serà de 350 hores, més altres 300 que faran de guàrdies d'acompanyament, inicialment de nivell operatiu bàsic i, al final del procés amb el nivell operatiu de tècnics, en l'exercici de la funció de Cap de Guàrdia.

➤ **Inaugurat el nou edifici del Centre 112 de Reus**

El president de la Generalitat, José Montilla, va inaugurar el 27 de juliol el nou Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 de Reus, que va destacar com una infraestructura "exemplar" per la seva "capacitat d'integrar en xarxa el treball des diferents cossos implicats", que van des del personal del 112, al Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT), tècnics de Protecció Civil, Bombers, Mossos d'Esquadra i Emergències mèdiques. Es tracta d'un centre únic i pioner a tota Europa, que gestionarà el 45% de les trucades d'urgència del territori català, però que està preparat per poder-les absorbir totes en cas de necessitat. Hi treballaran habitualment 120 persones per torn, el que suposarà unes 500 persones cada dia. L'edifici compta amb un centre de processament de dades, 40 servidors encarregats de gestionar tota la informació, 66 línies telefòniques duplicades destinades a emergències i 288 extensions de telefonia internes; a més d'una torre de telecomunicacions d'uns 45 metres i un heliport situat en cota de 3 metres sobre el nivell del carrer, per facilitar les maniobres d'enlairament i d'aterrament de fins a tres helicòpters.

➤ **Bombers de la Generalitat fa servir maquinària pesada en els incendis forestals**

En els primers incendis importants de la campanya forestal 2010, com el de Vilopriu (Baix Empordà) o el del Mèdol (Tarragonès), els Bombers de la Generalitat han utilitzat una eina fins ara gairebé inèdita a Catalunya, com és maquinària pesada. Les característiques d'aquest vehicle permeten obrir camins en zones de difícil accés i també donar suport a les maniobres del GRAF.

➤ **Bombers de la Generalitat amplia la flota de vehicles**

Des del mes de juny s'estan incorporant 64 noves dotacions repartides per les diferents Regions d'Emergències. D'aquesta remesa, a la Regió Metropolitana Nord s'han incorporat 17 nous vehicles, a la Metropolitana Sud n'han arribat 12, a la de Lleida 8, a la de les Terres de l'Ebre 5, a la Centre i a la de Tarragona 3 a cadascuna i, finalment, als Serveis Centrals a Cerdanyola del Vallès, 10. Pel que fa als nous vehicles incorporats, les 64 unitats, i la incorporació de 16 furgonetes específiques per al trasllat de personal i avituallament, incrementa fins als 777 la flota de dotacions terrestres del Cos. Arriben vehicles de 12 tipologies diferents, essent les més nombroses les Unitats de Personal i de Càrrega (UPC), de les quals n'arriben 19, 16 Bombes Rurals Pesants (BRP) i les Unitats de Personal i de Càrrega Lleugeres (UPCL), que són nou.

➤ **Bomberos sin Fronteras estrena delegació a Catalunya**

La ONDG espanyola Bomberos sin Fronteras, que col·labora en projectes de solidaritat i ajuda al desenvolupament arreu del món des de l'any 1993 ha obert una delegació a Catalunya. El seu responsable és Climent Pérez i es pot contactar mitjançant el correu electrònic següent: bomberossinfronteras.cat@telefonica.net.

➤ **Cremades 60 hectàrees de vegetació a Olivella**

Durant el migdia del 29 d'agost es va declarar un incendi forestal a Olivella (Garraf), en una zona propera a la urbanització Mas Milà. 42 dotacions terrestres i 11 mitjans aeris dels Bombers de la Generalitat van treballar en l'extinció del foc. De forma preventiva es van desallotjar 20 habitatges de la urbanització Mas Guineu d'Olivella i es va tallar les carreteres BV2111 i la BV2415. A més les ADF del Penedès-Garraf, l'Anoia, el Baix Llobregat, el Vallès Oriental i el Priorat van mobilitzar 109 voluntaris i un total de 44 vehicles per lluitar contra l'incendi que es va controlar a les

dotze del migdia del dia 29 i van cremar aproximadament 60 hectàrees de vegetació forestal.

Bombers remullant en el foc d'Olivella

➤ **El cap dels Bombers de la Generalitat denúncia per injúries una fotomuntatge enviat per e-mail**

Un correu electrònic, enviat amb l'assumpte anàlisi de la situació actual del cos de Bombers, va arribar a tots els parc dels Bombers de la Generalitat el 8 d'agost. A la imatge apareixia una escena pornogràfica en què les cares dels protagonistes van ser substituïdes per les del Subdirector General dels Bombers de la Generalitat, Joan Rovira, i la Directora General de Prevenció i Extinció, Olga Lanau. L'autor o autors, que simulen ser un fanzine, animen també a seguir la cadena amb més fotomuntatges, historietes o vídeos. 24 hores després que la fotografia arribés als parcs, el Subdirector General Joan Rovira, va respondre amb un e-mail amb l'assumpte "No tot val". Rovira defensa que per la dignitat del cos això no pot quedar sense resposta i explica que va denunciar-ho davant els mossos d'esquadra per injúries amb publicitat. Rovira es mostra molt decebut que l'origen sigui el propi cos i que la resta de bombers hagin callat i acceptat el que, assegura, és una dinàmica perversa en la qual tots acabessin perdent.

➤ **Incendi en una indústria química de Torelló**

Durant el migdia de l'11 de setembre es va declarar un incendi a la indústria Covit, SA de Torelló (Osona). L'incendi va obligar la Generalitat a activar la fase d'alerta del Plaseqcat, el Pla d'Emergències Exterior del Sector Químic de Catalunya. El foc va afectar els dipòsits d'àcid sulfúric, nítric i sosa càustica de la nau incendiada i es va tallar la circulació de trens a la línia Barcelona-Puigcerdà, entre les estacions de Ripoll a Manlleu. També es van desallotjar 40 persones com a mesura preventiva. Trenta-vuit dotacions dels Bombers van treballar per extingir l'incendi així com una màquina retroexcavadora per remoure el material cremat i crear un mur de contenció per facilitar-ne la seva extinció. Les flames van cremar el 50% de la superfície de l'empresa.

➤ **Expedició dels Bombers de la Generalitat al País València**

Davant els nombrosos focs forestals que van afectar el País Valencià a principis de setembre, els Bombers de la Generalitat es van oferir per col·laborar en la seva extinció. Així el 7 de setembre es van enviar dos helicòpters bombarders a la zona afectada pel foc, al terme d'Ontinyent, a la Vall d'Albaida. L'endemà un comboi va sortir des de les instal·lacions de Bellaterra cap l'incendi de Rafelguaraf i Barxeta, a la comarca de la Ribera Alta. Estava format per més d'una cinquantena d'efectius, de les Regions Nord i Centre i 18 vehicles terrestres: cinc vehicles de comandament, cinc camions autobombes forestals pesants, quatre unitats del Graf (Grup d'Actuacions Forestals), dos unitats logístiques, una unitat de suport vital avançat amb personal del Gem (Grup Emergències Mèdiques) i una unitat de punt de trànsit. La nit del 8 de setembre, els bombers del primer comboi van ser rellevats per bombers de les Regions Sud i Girona. El matí del 9 de setembre, tothom va tornar cap a Catalunya.

➤ **Balanç extraordinàriament positiu de la campanya forestal 2010**

Els Bombers de la Generalitat de Catalunya van fer front aquest estiu a 241 focs que van cremar només 351 hectàrees, una desena part del que es va cremar l'any passat. Els incendis més grans aquest estiu han estat els de Tarragona, Vilopriu, Olivella i Viladecans. Fora de campanya s'ha de recordar el foc del 15 de març a Bausen, a la Vall d'Aran, amb 126 hectàrees cremades. D'altra banda, els Bombers de Barcelona van realitzar 24 intervencions per incendi forestal, que van cremar un total de 0,67 hectàrees de superfície.

➤ **Inaugurat el nou parc de Bombers de Gavà**

El conseller d'Interior, Joan Saura i l'alcalde de Gavà, Joaquim Balsera, van inaugurar el 22 de setembre el nou parc de Bombers de Gavà (Baix Llobregat). El parc està al camí de la Sentiu, a uns 100m de l'anterior edifici. Està organitzat en dues àrees de funcionament ben diferenciades. Per una banda, l'àrea de treball, de 546m² formada per la zona de vehicles i el magatzem, la zona d'instal·lacions i el pati de maniobres. Per una altra banda, l'àrea administrativa, la zona de dependències i gimnàs. Aquests espais ocupen 761m². El Parc té 32 bombers funcionaris, 6 voluntaris, i pel que fa a vehicles, 1 autobraç articulat, 2 autobombes rurals pesades, 1 autobomba urbana pesada i 1 vehicle pel personal i càrrega.

➤ **Bona classificació dels Bombers de la Generalitat al concurs mundial d'excarceració de Cork**

El World Rescue Challenge', celebrat a la ciutat irlandesa de Cork entre els dies 2 i 5 de setembre va comptar amb tres equips del Cos de Bombers de la Generalitat dels parcs de Reus, Granollers i Badalona que van accedir al campionat mundial després d'aconseguir els tres primers llocs al VI Concurs Nacional de Rescats en Accidents de Trànsit celebrat el maig a la Pineda, Vila-seca. Els equips dels Bombers de la Generalitat de Granollers i de Reus van quedar en segona i la quarta posició en la maniobra ràpida i complexa respectivament. En aquest campionat, en el qual hi va participar 30 equips de bombers d'arreu del món, es van dur a terme diferents maniobres i accions per alliberar persones atrapades a l'interior d'un vehicle sinistrat.

L'equip de Granollers en un moment del campionat

➤ **Inaugurat el nou parc de Bombers de Sant Antoni de Vilamajor**

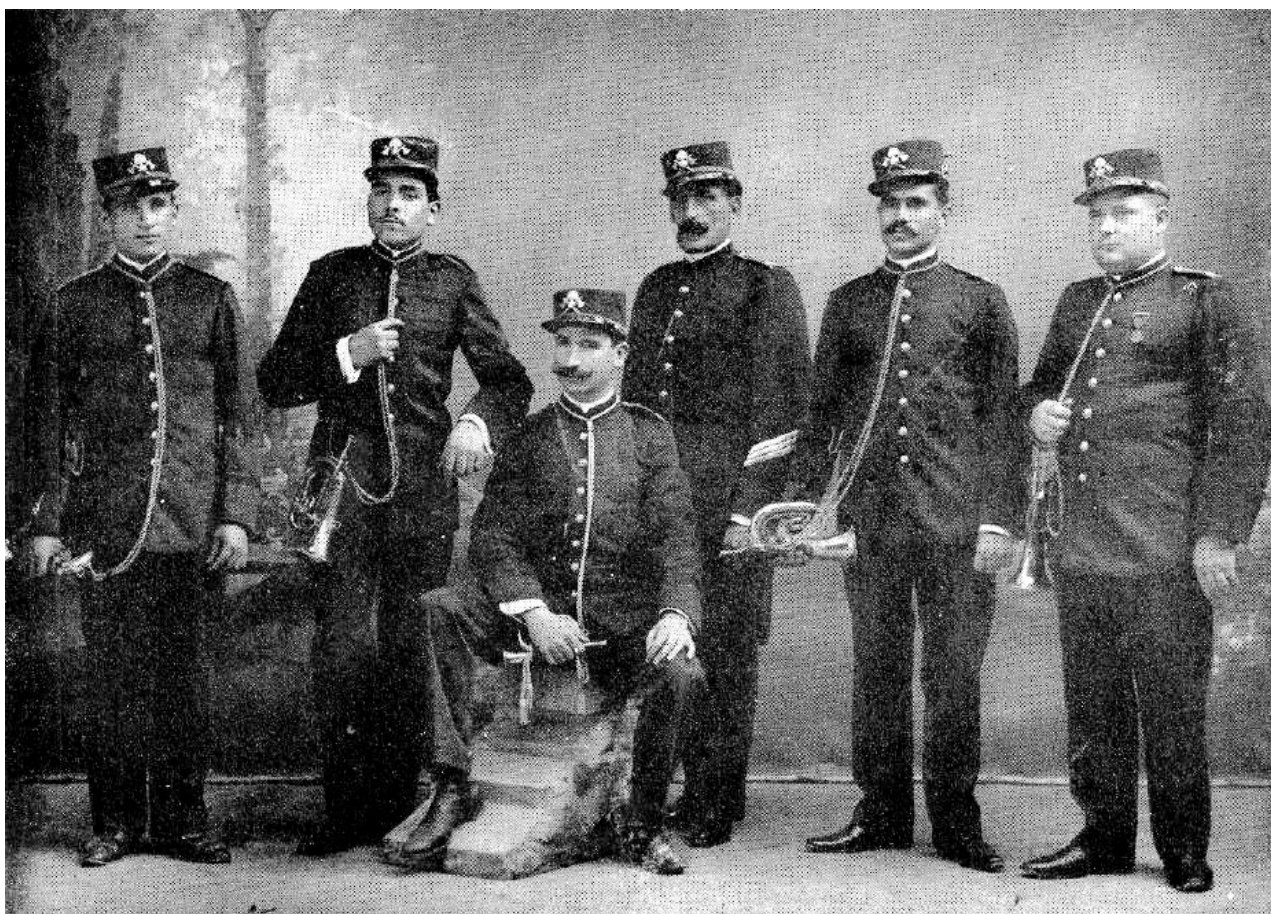
El 28 de setembre, l'alcade de Sant Antoni de Vilamajor Alfons Navarro i el conseller d'Interior, Joan Saura van inaugurar el nou parc de bombers de Sant Antoni de Vilamajor (Vallès Oriental). El parc està a la confluència del carrer Ferran Llach amb el carrer Tarragona. La superfície construïda total és de 375m². A la planta baixa té una superfície útil de 270m². Està formada per la zona de vehicles, la zona de vestidors, el magatzem. A la primera planta i té una superfície de 105 m². En aquest espai hi ha el control i les dependències. El Parc té 28 bombers voluntaris, 1 autobomba rural, 1 autobomba urbana i 1 vehicle pel personal.

Volem fer una nova secció en **L'Apagafocs** titulada "**Nissagues de bombers**". Volem que surtin famílies de bombers: avis, pares, fills, etc. És per això que si tens algun avi, pare, fill, germà, cosí, parella que és bomber igual que tú, envia'ns fotografies i quatre ratlles explicant anècdotes i coses sobre vosaltres.

IMATGES

Bombers de Vic a finals del segle XIX. Procedència de la fotografia: Arxiu Municipal de Vic

La banda de cornetes dels Bombers de Girona, a finals de segle XIX. Procedència de la fotografia: publicat en el llibre "Commemoración del primer centenario del Cuerpo Municipal de Bomberos de Gerona". (Girona -1972)

MATA-FUEGOS "BIOSCA"

PATENTADO

FABRICA DE MATERIAL
CONTRA INCENDIOS

